

جاودانگی آموزه‌های تاریخی قرآن

فیروز اصلانی

سرشناسه.....	اصلائی، فیروز، ۱۳۵۰ -
عنوان و نام پدیدآور.....	جاودانگی آموزه‌های تاریخی قرآن / فیروز اصلائی.
مشخصات نشر.....	تبریز: انتشارات عاصم، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری.....	۱۴۸ ص: ۱۴/۵/۲۱-۵/س.م.
شابک.....	۹۷۸-۶۲۲-۶۲۲۷-۰۴-۹
وضعیت فهرست نویسی.....	فیا
موضوع.....	قرآن -- نکات تاریخی
موضوع.....	Qur'an Historical points
موضوع.....	قرآن -- بررسی و شناخت
موضوع.....	Qur'an -- Surveys
موضوع.....	تفاسیر -- قرن ۱۴.
موضوع.....	ur'an -- Commentaries -- 20th century
رده بندی کنگره.....	۱۳۹۷ ج ۲ الف / BP۸۸
رده بندی دیویی.....	۲۹۷/۱۵۶
شماره کتابشناسی ملی.....	۵۳۲۳۶۹۲

جاودانگی آموزه‌های تاریخی قرآن

فیروز اصلائی

ناشر.....	عاصم
ویراستار.....	فریده جهان‌دیده
صفحه آرایي.....	واحد مروری انتشارات عاصم
نوبت چاپ.....	اول / ۱۳۹۷
تیراژ.....	۱۰۰۰ نسخه
شابک.....	۹۷۸-۶۲۲-۶۲۲۷-۰۴-۹
قیمت.....	۱۲۰/۰۰۰ ریال

مركز پخش: نشر عاصم: ۰۹۱۴۵۸۷۴۳۵۲

پست الکترونیک ناشر: nashre.asem@gmail.com فروش اینترنتی کتاب: www.ketab.ir/asem
 همه حقوق چاپ و نشر این کتاب اعم از چاپ، کپی، تکثیر، ذخیره در سیستم‌های بازیابی محفوظ است.

فهرست

۹	 مقدمه
۱۱	 گفتار اول: اثبات جاء داعی آموزه‌های تاریخی قرآن
۱۱	 دلایل جاودانگی قرآن
۱۲	 الف) دلیل عقلی (برهان حدیث)
۱۳	 ب) دلایل نقلی
۱۳	 ۱- دلایل قرآنی
۱۳	 آیه من بلغ
۱۵	 عالمین مخاطب قرآن
۱۸	 انسان‌ها مخاطب قرآن
۱۹	 ۲- روایات معصومین علیهم‌السلام
۲۰	 دلایل جاودانگی آموزه‌های تاریخی قرآن
۲۰	 الف) آیه بودن نقل‌های تاریخی
۳۰	 جریانات تاریخی آیه للناس
۳۴	 جریانات تاریخی آیه للعالمین
۳۶	 سرگذشت‌های تاریخی آیات الهی
۴۲	 عبرت بودن حوادث تاریخی

- ۴۵..... (ب) موعظه بودن اتفاقات تاریخی
- ۴۵..... جریانات تاریخی مایه ذکر
- ۴۷..... مثل برای آیندگان
- ۴۹..... باقی گذاشتن تاریخ برای آیندگان
- ۵۱..... ممتاز رم: تبیین جاودانگی آموزه‌های تاریخی قرآن
- ۵۱..... ابتدائی تہ بن امر
- ۵۵..... حرث جان انسان
- ۶۱..... شرط امر مت
- ۶۲..... گمراهی عامل نایدی رحمت خدا
- ۶۳..... روزی بی حساب
- ۶۵..... رمز پیروزی
- ۶۷..... غلبه ارادة الهی
- ۶۹..... ناامیدی کفر است
- ۷۰..... مایه عبرت
- ۷۲..... وارثان زمین
- ۷۴..... شرط فزونی نعمت
- ۷۷..... هر چه کنی به خود کنی
- ۷۹..... عمل باطل
- ۸۲..... عدم هدایت فاسقان
- ۸۳..... بی‌پشتوانه بودن کافران
- ۸۵..... عاقبت فساد و تکبر
- ۸۷..... مثل سگ

۸۹	تغییر نعمت
۹۲	گرفتاری به سبب گناه
۹۴	تفویض
۹۵	معاد حقیقت ثابت
۹۷	واژه نالک رسنت های الهی
۹۷	گرفتاری به سبب افترا
۹۸	نجات مومنان
۱۰۱	جزای نیکوکاران
۱۰۳	جزای شاکران
۱۰۴	گمراهی مسرفان
۱۰۵	جزای مجرمان
۱۰۶	مهر بر قلوب کافران
۱۰۷	فاعلیت مطلق خدا
۱۱۰	تقلید کورکورانه
۱۱۲	اصل توکل
۱۱۴	سنت امتحان
۱۱۵	بازگشت نتیجه سپاس به خود
۱۱۶	نتیجه دفاع نکردن از دین
۱۱۹	اثبات تجربی نصرت مومنان
۱۲۱	فلسفه تشریع جهاد
۱۲۴	مراعات حق الناس
۱۲۵	اصول استخدام

- ۱۲۷..... اصل نزول برکات
- ۱۲۸..... خدا در کمین ظالمان
- ۱۳۰..... زمام امور به دست خدا
- ۱۳۴..... صاحبان باغ
- ۱۳۶..... شکست روم
- ۱۳۹..... مثل عنکبوت
- ۱۴۳..... کتبناام

قرآن کریم کتاب جاودانه الهی است و مفهوم جاودانگی، آن است که برای راهنمایی و هدایت بشر تا روز قیامت نازل گردیده است و متقابلاً انسان‌ها مکلف به تبعیت از این نسخه حیات بخش هستند.^۱ در همین راستا نقل‌های تاریخی قرآن نازل حاوی نکات آموزنده در سراسر زندگی بشر می‌باشند. لذا قرآن کریم، جریانات تاریخی را مایه عبرت، موعظه، نشانه و تذکر برای همه مردم در تمام اعصار می‌داند و این نقل‌ها بخش قابل توجهی از قرآن را به خود اختصاص داده‌اند. در برخی موارد، قرآن کریم با بیان این که جریان تاریخی، آیات خدا و مایه عبرت و تذکرند، انسان‌ها را به تفکر و امتداد دادن آن نکته‌های عبرت‌آموز را خودشان استنتاج کرده و در زندگیشان به سرگشته و سردرگمی و مواردی هم خود قرآن کریم بعد از نقل جریان تاریخی، قاعده‌ای کلی و سنت ثابتی را به عنوان جمع‌بندی از نقل آن سرگذشت بیان می‌کند و گاهی نیز، ابتدا سنت جاودانه الهی را بیان کرده و به عنوان مصداق

۱. ر.ک: کتاب جاودانگی قرآن از دیدگاه آیات و روایات، اصلانی، فیروز، علیانسیب، ضیاء الدین.

آن سنت ثابت به سرگذشتی از تاریخ پیشینیان اشاره می‌کند و گاهی در لابلای بیان تاریخ این امر محقق می‌شود. در مواردی هم قرآن کریم جریانی را نقل می‌کند که قانون کلی آن در سوره‌های دیگر قرآن مثل جریان نابودی سپاه ابرهه که در سوره فیل بیان شده و عنوان کلی آن در سوره فجر آمده است که می‌فرماید: «أَنْ رَّيَّكَ لِبَالِمِرْصَادٍ».

باتوجه به این که جمع‌بندی‌های قرآن کریم و بیان این سنن و قوانین ثابت، بسیار آموزنده و اثرگذار در زندگی بشر بوده و عملاً هرکسی نتیجه اعمال و رفتار انسان‌ها را نظاره می‌کند، لذا می‌تواند تأثیر عمیقی در زندگی انسان و اهلیت الاهی در تربیت و تحول و خودسازی او داشته باشد. به همین جهت، نوشتار حاضر در صدد است این درس‌ها، قوانین و سنن جاودانه الهی را که در سوره‌ها و با نقل‌های تاریخی قرآن ذکر شده تبیین نماید. این اثر در دو گفتار عرضه می‌گردد:

گفتار اول در صدد اثبات جاودانگی آموزه‌های تاریخی قرآن کریم می‌باشد و گفتار دوم به بررسی، تحلیل، جمع‌بندی، نتیجه‌گیری‌ها و بیان سنت‌های ثابت قرآن در ارتباط با نقل‌های تاریخی آن می‌پردازد. از آن جایی که اثر حاضر، شامل این نوشتار با این سبک بیان باشد و مسبوق به سابقه نیست، لذا چه در ایرادات و کاستی‌هایی متوجه آن گردد که در جهت تکمیل آن نیازمند ارشادات و راهنمایی‌های اساتید و بزرگان می‌باشیم. امید است این اثر، قدمی هرچند کوچک در جهت تبیین معارف و حیانی و مفید برای مخاطبان بوده و مورد قبول درگاه الهی واقع گردد.